

*Annie Ozeeland**Novene*

Vijftien jaar hadden Ger en Trees op hetzelfde kantoor de correspondentie getypt en de laatste tien jaren in hetzelfde pension kamers betrokken. Zij dachten niet, dat zij het kantoor eerder dan tegen de tijd, waarin zij zachtjes aan op ouderdomsrente recht krijgen zouden, moesten verlaten. Maar door reorganisatie gebeurde dit toch, toen hun leeftijd het vinden van een soortgelijke betrekking niet meer gemakkelijk maakte.

Dat Trees Katholiek was, had de goede verstandhouding tusschen hen beiden niet veel geschaad. De pensionhoudster hield met dit feit ook voldoende rekening. Zij droeg Vrijdag's stipt voor een vischgerecht zorg en in de vasten kon Trees zich aan de door de kerk voorgeschreven versobering houden, zonder dat haar welvaren hierdoor te veel schade moest lijden.

Hun spaarduitjes konden tegen een stootje, zoodat zij het pension wel even aanhouden durfden. 't Was beiden in deze tijd echter welkom, als zij niet te veel van de spaarbankinlagen opnemen moesten.

Het solliciteeren bracht meer kansen op open kantoorplaatsen, dan zij eerst durfden hopen. Maar . . . hoewel in de praktijk praktijkervaring het meest werd geëischt, bleek bij nadere bespreking het mankeeren van een diploma voor plaatsing op een volwaardig salaris bezwaarlijk te zijn. En op het bezit van een geleerde bul konden Ger noch Trees zich beroemen.

Zij bespraken op een avond hun toekomst. Trees was zichtbaar neer-

slachtig.

„Kom,” zei Ger monter, „als wij niet vlug iets vinden, probeeren wij een huishoudelijke betrekking te krijgen.”

Trees bezag kritisch haar nog al corpulent figuur.

„M'n rug is gekraakt, als ik bij ontstentenis van het meisje de kamer zelf een goede beurt heb gegeven,” zuchtte zij. „Wij hebben een deel onzer spieren te veel ongebruikt moeten laten. Nee Ger, huishoudelijk werk zal ook jou geen plezier geven.”

„'t Zal wel meevallen,” dacht Ger. Maar Trees bleef in de put.

„Ik denk, dat ik aan de novene, die de volgende week in de parochiekerk wordt gehouden, zal meedoen,” zei zij.

Ger fronste haar voorhoofd.

„Een novene?” vroeg zij gerekt.

In hun samenwonen had Trees al veel heiligenlegenden aan haar verteld. Aan het schoone had Ger haar bewondering niet kunnen onthouden, maar over veel stupiditeit had zij het hoofd moeten schudden.

De beteekenis van een novene herinnerde zij zich niet direct en precies.

„Ja, een novene,” zei Trees. „Dan moet je een bepaalde heilige voor het verkrijgen van een wensch een bepaalde tijd aanroepen.

Jaren geleden heb ik voor mijn moeder, die ernstig ziek was en nergens genezing kon vinden, een novene tot de heilige van Padua gehouden. Dertig dagen heb ik om haar genezing gebeden en kaarsen gebrand. Moeder is ook beter geworden. . .”

„Dat was misschien ook zonder die

novene gebeurd," bracht Ger in het midden.

Trees negeerde haar opmerking. In de loop der jaren gewende zij wel aan deze critiek.

„Er is nu acht dagen een novene voor Onze Lieve Vrouwe van Lourdes," ging zij onverstoord verder. „Op een briefje vraag ik om een nieuwe besprekking. Dat breng ik morgen aan de pastorie. Als jij óók wilt meedoen, zeg het dan, Ger. Het briefje behoeft niet geteekend te worden. Als je gelóóft, zal Onze Lieve Vrouwe, die zich te Lourdes zoo genadig aan Bernadette getoond heeft, ook jou willen helpen. . ."

„'t Is heel vriendelijk van je," zei Ger wat zachter. „Maar . . je weet, ik geloof de noodzakelijkheid van de tusschenkomst der heiligen niet. . ."

„Eer het water op de bruiloft te Kana in wijn werd veranderd, is Maria hiervoor de voorspraak bij Jezus geweest," zei Trees strijdlustig.

„De Heiland heeft Zijn Moeder toch eerst teruggewezen," herinnerde Ger. „Ook Maria heeft op Zijn uur moeten wachten. . ."

Trees schudde over Ger's woorden het hoofd.

Zij dacht aan het Madonnabeeld, opzij van het Hoogaltaar. Als de groeiende Lenteweelde de Natuur een jonge bruid deed gelijken, had ook zij daar vreugdig haar bloemen gebracht. En de smetteloosheid der zoetgeurende witte seringen en rozen waren haar symbool van de zuiverheid der Moedermaagd zèlf.

Dat Ger deze vereering niet deelde, er zelfs afkeuring voor had, deed Trees in de eerste tijd van hun samenwonen dikwijls ontstellen. In schemerige Mei-maandavonden, als het Mariabeeld door een rijke lichtilluminatie in een stralend aureool was geplaatst, en Trees na het feestelijk Lof met de geloovigen een geliefd Marialied had gezongen, waren haar gebeden eerst om Ger's bekeering naar Maria gegaan. Daarvoor had zij heel wat „Wees gegroetjes" tot de Madonna opgezonden. Heel wat kaars-

jes voor dat doel aangestoken, en nog altijd had Maria haar hierin niet verhoord.

Ger ging nog trouw naar de kerk, waar al deze rijkdom gemist werd.

Zij was voor twee Sacramenten reeds dankbaar, . . . en aan een vertrouwelijk spreken met Maria had zij nimmer behoefte.

Trees kon zich het genadeleven zonder een aardsche en hemelsche hofhouding niet denken. Zij beminde het H. Hart, dat Zich voor zondaars had laten doorsteken, het méést. Maar de intimiteit van haar leven vertrouwde zij het eerst aan Maria, die alle vrouwenvreugden en smarten doorleefd had.

Trees vond het niet dwaas, dat in de Meimaand witte suikerletters op het krentenbrood aan de Madonna hulde brachten.

Met verteederd hart knielde zij vaak voor het Kindeke Jezus op de Moederarm, en dan was het, of zij de moedervreugd met Maria mocht deelen . . .

Riek Rolloos kwam een kopje thee bij hen drinken. Zij was werkzaam op het kantoor van een groot bedrijf in hun plaats.

Ger vertelde haar van hun werkloosheid.

„Als je eens iets geschikts voor ons weet, vergeet ons dan niet," vroeg zij Riek.

Dat „ons" werd al een tweede gewoonte.

Riek beloofde.

„Maar twee op sleeptouw nemen zal moeilijk zijn," zei zij.

In gedachten sloot zij Trees van een eventueel baantje buiten, omdat zij niet van haar „kleur" was. De vorige pastoor had ook op economisch gebied zijn gezag en invloed wat fanatiek laten gelden. En in Riek's familie was daar van de nadeelige terugslag gevoeld.

Zij vergat dit nog niet, al was de tegenwoordige pastoor een mild en verdraagzaam mensch.

Trees stond in de kerk, tusschen de

pelgrims. Zij hielden het gelaat gekeerd naar de kleine kapel, ter eere van Onze Lieve Vrouwe van Lourdes bij de kerk aangebouwd. In de kapel was de grot, waar Maria eens aan Bernadette te Lourdes was verschenen, geïmiteerd. Tegen de ruwe rots stond haar teeder beeld en in gedachten reisden de pelgrims naar dit genadeoord.

Beneden werd de Mis opgedragen. Graalmeisjes zongen met zuivere stemmen, die aan de kleinste zangers der Sixtijnse kapel deden denken, het eerste gedeelte der Mis.

Bij het: „Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto”, „Eere den Vader, en den Zoon en den Heiligen Geest”, boog Trees met de geloovigen dieper het hoofd.

Daarna sprak de geestelijke een kort woord tot de pelgrims. Hij droeg de lange lijst met hun wenschen aan Maria op.

Hij bad: „om herstel van een doodzieke moeder, om de bekeering van een zondige broer, om redding uit financieele nood, om een nieuwe bevestiging.”

Trees veerde rechter.

„Dat is ook voor mij!”

Zij voegde haar gebeden bij het gebed van den monnik. En dacht aan de in Lourdes achtergebleven krukken, stomme getuigen van Maria's wonderdadige macht.

„Vol van genade,” zóó zag zij Maria. „Arme Ger,” beklagde zij stil.

Ger had, na het vertrek van Trees, haar kamer voor de verdere avond gezellig gemaakt. Toen hield zij ook haar novene. In haar bijbeltje las zij Mattheus zes.

„En gij, als gij bidt, zoo gebruikt geen ijdel verhaal van woorden, gelijk de heidenen doen, want zij meenen door de veelheid hunner woorden te zullen worden verhoord. Gij dan bidt aldus”

Ger bad het Volmaakte gebed. Ook voor Trees. Dat de hemelsche Vader

met hun zorgen bekend was, schonk haar rust.

Zij dacht aan Trees, die over de eenvoud van het Protestantisme zoo naïef verbijsterd kon zijn.

„Ik zal ook elke avond voor haar bidden,” nam zij zich voor.

De laatste novenedagen geraakte Trees in een soort van extase.

Zij verwachtte het wonder!

Ger ook, maar anders, rustiger.

Als Trees door buien van ongeduldig verwachten werd voortgedreven, zei Ger tot haar: „Onze hemelsche Vader weet.”

De laatste noveneavond ging Trees nog vroeger dan anders ter kerk.

Zij vond er verschillende dankbare pelgrims, die de vervulling van hun wenschen eerder dan zij hadden ontvangen.

De tranen drongen Trees in de oogen, omdat Onze Lieve Vrouwe haar ditmaal zóólang voorbijging. Zij had Ger juist nú zoo gaarne van Maria's altijddurende bijstand het bewijs willen geven. . . .

Ger hield het begonnen handwerkje stil op haar schoot. Zij peinsde over hun beider novene.

„Zou mijn geloof sterk blijken, als ik eens lang op verhooring moest wachten?” dacht zij.

De kamerdeur werd rumoerig geopend. Riek Rolloos stooft binnen.

„Ger,” zei zij, na de korte begroeting, „vermoedelijk weet ik iets voor je. Nee, dank je, geen stoel, ik moet dadelijk weg.”

„Weet je wèrk?” vroeg Ger, zichtbaar verrast.

„Ja, maar je moet je verwachting niet te hoog spannen,” waarschuwde Riek.

„Voor wat ik op 't oogenblik weet, is geen studiehoofd noodig. Op ons kantoor moeten honderdduizenden adressen worden getypt. En al onze afdeelingen zijn met werk overvuld. De patroon wil de adressen door een vreemde kracht thuis laten typen, en ik heb ge-

zegt, dat jij daarvoor als geknipt bent. Er is minstens voor zes weken werk. Als je flink doortypt, haal je een behoorlijk salaris."

"Ik heb geen machine," zei Ger.

"O, wij hebben op het kantoor wel een oud wagentje over," zei Riek. "Dat zul jij wel mogen gebruiken. Adressen typen is misschien wat taai, maar toch beter dan niets doen."

"Dat ben ik met je eens," stemde Ger toe. "En misschien schuilt er meer muziek in, dan je zoo oppervlakkig vermoedt."

Riek vertrok, nadat Ger haar be loofd had, zich de volgende dag aan de patroon voor te stellen.

Toen zij alleen was, zag zij opgewekt naar de toekomst. Als zij het werk kreeg, was het niet voor vast, maar zij had ook gelezen, dat zij haar bezorgdheid voor de komende dag moest laten varen.

"Zal het voor Trees geen diepe teleurstelling zijn, dat de novene onverhoord is gebleven?" dacht zij dan. "Haar vertrouwen was zoo ontroerend. En zij heeft mij zoo spontaan in Maria's hulp willen doen deelen, heeft zoo dikwijls helpende daden bij haar vele „Wees gegroetjes" voor mij gevoegd. Misschien kan ik het werk met haar deelen. Nu het kwantum zoo groot is..."

In gedrukte stemming kwam Trees bij haar terug.

Slap viel zij in een fauteuiltje, nam lusteloos de kop thee, die Ger haar

reikte. Zij leek uitgeput na de opwinding der voorbije week.

"Heeft de novene niet aan je verwachting beantwoord?" kon Ger niet laten te vragen.

"Nee," zei Trees, zonder haar strijdslust van anders. "En ik had er zóó vast op gerekend . . ."

"Je moest het meer met God alléén durven wagen," zei Ger zacht.

Toen, na even pauzeeren: "zeg, misschien heb ik werk."

"Heusch?" vroeg Trees ongeloovig.

"Bijna zeker," zei Ger.

Zij vertelde Trees de boodschap van Riek.

"Ik wil met je deelen, als ik het werk krijg. Misschien is er wel een tweede machine . . ."

"Dat is lief van je," zei Trees geróerd. Adressen typen . . . vind jij het prettig?"

"Het is mijn liefste bezigheid niet," bekende Ger eerlijk. "Maar . . . voorloopig kan het toch helpen. En onze hemelsche Vader wéét . . . ook, wat wij dáárna behoeven. Trees, kon jij het zoo óók maar gelooven."

Trees richtte zich op. De verslagenheid week uit haar gezicht.

"Gelóóven!" zei zij, en Ger hoorde in haar stem weer het oude, strijdslustige vuur, "elke avond van de novene heb ik voor jou om het zelfde gebeden. En nu geloof jij misschien niet, dat Onze Lieve Vrouwe in antwoord op de novene déze hulp heeft gezonden . . ."